

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De viri vxorisq[ue] officio. ca. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

dem, debet charitatem, debet honorem, pudorem, pacem, atque cōcordiam. Talia si intercesserint, exolui ab his quod debetur manifestum est. Oportet autem in eo quidem reddi debitum, ne alteri generationis operam exigenti alter denegat: Sequitur enim, Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir: similiter autem & vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier. Hinc ait: Nolite fraudare inuicem, nisi forte ex consensu ad tempus, vt vacetis orationi. Quare hoc, nisi ne forte il-
 lius qui consentire noluerit, cōcupiscentia periclitetur: & dum licito conueneat vt, ad illicita desideria declinet? Quamobrem post continentia quoque consensum horretur, vt iterum in idipsum reuertantur, atq; addit: Ne tenter vos satanas propter incontinentiam vestram. Sed quod suadet metuens, ne volens iubere vī deatur, ait: Hoc autem dico secūdam indulgentiam, nō secundum imperium. Volo autem vos omnes homines esse sicut me ipsum, id est, cælibes, continentēs, castos, & a seruitute conjugalis necessitatis prorsus alienos. Atque ita aliud est quod indulget propter incontinentiā, aliud quod vult propter vitæ perfectiōem. Vt ergo fornicationem fugias, vt ere coniuge, sed si ambo ducimini studio præstantioris virtutis, vt ere castitate. Alter enim carni seruire est, alterum spiritus, & qui in carne seminat, de carne & metet corruptionem, qui vero seminat in spiritu, de spiritu metet benedictionē.

1. Cor. 7

De viri vxorisque officio.

Cap. VII.

Meminerint prætereavxores reuereri maritos, priorem honoris locum eis cedere, eorūdem que subdi imperio. Id quidem exigit & autoritas diuina, vt dictum est, & apostolicum præceptum, & lex ipsa naturæ, cum etiam inter gentiles & a religione nostra alienos constet, viros quam fœminas honorabiliores esse atq; liberiores. Ne quis tamen vxore sic cōtempte vtatur vt serua, Ferri apostoli mandatum est, q̄ monet ipsis etiam impartiri oportere honorem tanquā i. Pet. 3

- cohæredibus gratiæ vitæ . Et in Malachia est scriptū-
 Vxorem adolescentiæ tuæ noli despiciere. Socia thori tibi
 est. & domesticæ gubernationis curæq; consors, &
 communium liberorum parens, non de capite educta,
 ne imperet, nec de calcaneo, ne contemnatur, sed de co-
 sta formata, vt inter vtrunq; media habeatur, & secun-
 do loco post patrem familias in domo honoretur . Illa
 obtemperet viro, ei autem reliqua familia subiecta sit.
 Illa sicut Sara Abraham, ita virum vocet dominum, eã
 vero reliqui dominam appellent, & veluti dominæ pa-
 reant atq; obsequantur. Porro vt tali honore dignam
 se non tam autoritate quam moribus ostendat, sit fide-
 lis vt Michol, quæ ne patri quidem, & eidem regi obse-
 cuta est vt virum proderet. Nam sicut de viro dicitur,
 propter hoc dimittet homo patrem & matrem, & ad-
 hærebit vxori suæ, ita & mulier debet adhærere viro,
 vt nec amore parentum, nec timore regum fidem dese-
 rat. Sit prudens vt Abigail, quæ iratum viro suo Dau-
 dem animi sagacitate placauit, ita vt postea marito vi-
 duatam ipse Dauid sibi elegerit vxorem, sola fœminæ
 solertia delectatus. Quæ talis fuerit, etiam viri partes
 agat in domo, si ille minus integræ mentis erit, reuerẽ-
 tiam tamen exhibeat vt maiori: & sic omnia faciat, qua
 si ille imperarit. Sit pudica vt Susanna, quæ coniugii fi-
 de seruata malebat mori, quam amissa viuere, sed tam
 sanctum fœminæ propositum cum nosset dominus, &
 ab accusatorum infamia purgatam, & a mortis pericu-
 lo liberam reddidit. Sit patiens & humilis vt Anna Hel-
 canæ coniunx; quæ cum sterilitatis exprobatorem æ-
 quo animo tulisset, mater esse meruit Samuelis, qui &
 iudex populi extitit & propheta. In hac itaq; vnica, ple-
 multo felicior fuit, quam illa in multis, cuius procaci-
 tate incessabatur. Sit in omnibus quæ honeste fieri pof-
 sunt, obediens viro, vitetq; Vasthi reginæ insolentiam
 quæ cum Assueri Persarum regis mariti sui imperium
 contempsisset, diuortio mulcæta, desiit esse quod erat,
 & de fastigio publicæ dignitatis in ordinem corruit
 priuatarum. Deponit enim deus superbos de sede, & ex
- Mal. 2.
 1. Reg. 18.
 Michol.
 1. Reg. 25.
 Abigail.
 Susanna.
 Anna
 Vasthi re-
 gina.

alrat humiles. Licet aut nunc non sit locus repudii, turpissimum tamen est, repudio dignam videri. Sit præ te rea diuinæ rei studiosa, & ad preces deo offerēdas, præsertim, vt Tobia contunx Sara, quæ anteq̄ conjugale operam iniret, triduum cum illo in oratione pseuerasse traditur: & ambo q̄dem felicem connubii euentum habuerunt, eo q̄ initia illius dño consecrassent. Sit postremo in incessu modesta, grauis in aspectu, in sermone verecunda, simplex in ornatu, & in his rebus q̄ foris vident ostendat qualem intus q̄ non videtur animum gerat. Impleat etiam quod Apostolus Philemoni discipulo vt adolescentulas doceret, scribit. Vt videlicet viros suos ament, filios diligant, sint prudentes, castæ, sobriæ, domus curam habentes, benignæ, subditæ viris suis. Exequatur & quæ princeps apostolorum Petrus partim prohibeat partim imperet, dicens: Quarum sit non intrinsecus capillatura aut circundatio auri, aut indumēti vestimentorum cultus, sed qui absconditus est homo in incorruptibilitate quieti & modesti spiritus, qui est in conspectu dei locuples. Ne quis tamen sordes & illuitem conuenire vxoribus honestis credat, rursus Paulū audiat Timotheo dicentem: Mulieres orare iube in habitu ornato cum verecundia & sobrietate. ornantes se, non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa, sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona. Exclamarem in nostrarum commendæ componendiq; se luxuriam fœminarum, & in ipsarum immodicos ornatus inueherer (sunt enim quæ totum censum insuunt in vestibus, inserunt in monilibus, gestant in digitis, & vt carnem suam diuitent, maritos egere cogunt) sed si domini apostolica q; præcepta, quæ sæpe in ecclesiis prædicari audiunt, non obseruant, & me quidem clamantem irridebunt. Satius est igitur attoniti oris silentio intemperantiam earum incusare, quam verborum increpatione frustra velle corrigere. His autem quas interior magis quam exterior cultus iuuat, satis erit: non me, sed quorum dicta in medium proposui, audire.

Sara

philem. 26

1. pet. 3

1. Tim. 2

De coniuge diligenda tempore.
que continendi. Cap. VIII.Eph. 5.
Coloss. 3.

Eccl. 3.

Ioh. 8.

Leu. 15. 18.

Quod autem viros respicit, videlicet non oportere contemni vxores, dictum est supra, sed vt euidentius ea res constet, dicemus nunc quia liter ipsa vxor diligenda sit, deinde etiam continendi tempora indicabimus. Paulus apostolus. Viri, inquit, diligite vxores vestras sicut & Christus dilexit ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, vt illam sanctificaret, & paulo post, ita viri debent diligere vxores suas, vt corpora sua, qui suam vxorem diligit, seipsum diligit. Et alibi idem ait. Viri diligite vxores vestras, & nolite amari esse ad illas. Diligere quidem iubemur & proximos sicut nos ipsos. Qui tamen proximum diligit, alterum diligit, qui vero vxorem diligit, seipsum diligit, cum vir & vxor vna caro sint. Tanto igitur intentius diligatur vxor, quanto magis proxima est. Quid autem proximius, quam duo in carne vna? Dilectionis præterea ordo exigat, vt primo loco nobis ipsi optemus bona secundo proximis. Primo igitur loco etiam vxor amanda erit, aut si quis inter primum & secundum esse potest medius. Ambo autem gignendæ prolis causa inter se coeant, non explendæ libidinis affectu. Alterum legitime conjugatorum officium est, alterum turpiter lasciuientium immunditia. Ambo etiam obseruent continendi tempora, dicente Salomone. Tempus amplexandi, & tempus longe fieri ab amplexibus. Tunc igitur a coniugij opere veneræque voluptatis vsu continere sese debent coniugati, cum ciuitas opprimitur calamitate, ne communi malo alijs tristantibus ipsi gaudere videantur. Sic enim in Iohela propheta imminente captiuitate ad Iudæos dicitur. Egrediat sponsus de cubili suo, & sponsa de thalamo suo. Ad menstruatam quoque vxorem accedere lex vetat, ne concepti fetus vitium corrupti sanguinis trahant, & morbosi liberi sanieque confecti nascantur. Videant igitur vir & mulier ne coitus desiderio victi, menstruorum tempore congregiantur, re